

Az ismeretkör: Pedagógia

Kredittartománya: 12 kredit

Tantárgyai:

- 1) Az iskoláskor pedagógiája
- 2)Kompetencia alapú pedagógia, a keresztény nevelés alapjai
- 3) Pedagógusmesterség, pedagógiai szakmaikészség-fejlesztés
- 4) Didaktika
- 5) Neveléstudomány
- 6) A pedagógiai kutatómódszertana

Tantárgy neve: Kompetencia alapú pedagógia, A keresztény nevelés alapjai TAN szak
Neptunkód: NKOZOS2004, LKOZOS2004

Kreditértéke: 2

A tantárgy besorolása: **kötelező**

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” **100 % elmélet**

A tanórátípusa: **előadás és óraszám: 2 ea/hét az adott félévben 30 óra.**

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további módok, jellemzők: -**

A számonkérés módja: **kollokvium**

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok: -**

A tantárgy **tantervi helye: 2. félév**

Előtanulmányi feltételek:**nincsenek**

Tantárgyleírás:

A kompetencia alapú pedagógia című rész célja, hogy olyan, a tantárgyaktól függetlenül alkalmas kulcskompetenciákat, valamint kompetencia- és képességterületek fejlesztésére szolgáló elméleti és gyakorlati alapokat nyújtson a hallgatók számára, amellyel a pedagógiai munkájuk során a tanulók éppen aktuális képesszintjéhez megfelelő gyakorisággal és egymásra épülő rendszerben képesek igazodni.

A keresztény nevelés alapjai című rész célja, hogy neveléstörténeti és nevelésfilozófiai alapokon bemutassa az ókori, középkori, újkori és jelenkori keresztény nevelés alapelveit, hagyományát, intézménytörténeti fejlődését, vallás- és művelődéstörténeti aspektusait, az eredeti bibliai, irodalmi, történeti és filozófiai források segítségével. A tantárgy ezen kívül a kortárs neveléstudományi és nevelésfilozófiai kérdésekre adott keresztény szellemiségű válaszokat tárgyalja, valamint a pedagógiai kutatás tárgykörébe tartozó definíciók keresztény nevelésre vonatkozó komparatív elemzése során jelenkori összegezést nyújt. Tartalma szerint neveléstörténeti és nevelésfilozófiai kérdéseket tárgyal a keresztény pedagógiai gondolkodás témaköreiből, érinti a filozófiatudomány antropológiai és etikai kérdéseit a zsidó-keresztény hagyomány szemszögéből, valamint az általános művelődéstörténet és az általános nyelvészet kutatótörténeti anyagának felhasználásával a keresztény pedagógia jelentésrétegeit vizsgálja. A tantárgy és a tantárgyhoz kapcsolódó kutatások a történeti és filozófiai elméleti felvetései által hozzájárulnak a jelenlegi pedagógiai gondolkodás elméleti és gyakorlati fejlődéséhez, valamint annak komplexebb és impulzív szemléletéhez.

A Kompetencia alapú pedagógia című rész fő kérdéskörei:

1. A kompetenciaalapú oktatás elméleti megközelítése és dilemmái
2. Gyakorlati lehetőségek a kompetencia fejlesztésére:
 - a) kommunikációs kompetenciák

- b) matematikai kompetenciák
- c) természettudományos kompetenciák
- d) társadalmi kompetenciák
- e) kulturális kompetenciák
- f) tanulási kompetenciák

A keresztény nevelés alapjai című rész fő kérdéskörei:

1. A keresztény nevelés alapfogalmai, az alapfogalmak jelentésrétegei
2. A keresztény nevelés történeti gyökerei I.: a zsidó nevelés az ószövetségi szentírás tükrében
3. A keresztény nevelés történeti gyökerei II.: az újszövetségi szentírás és az egyházatyák neveléssel kapcsolatos gondolatai
4. A keresztény nevelés problémátörténete I.: a keresztény iskola kialakulása és fejlődése a XVIII. századig
5. A keresztény nevelés problémátörténete II.: az európai keresztény iskoláztatás a XIX. és XX. században
6. A keresztény pedagógiai eszmetörténet kiemelkedő alakjai
7. A keresztény pedagógusszerep történeti változásai
8. Keresztény neveléstörténeti és nevelésfilozófiai dokumentumok a XIX. században
9. Az Egyházi Tanítóhivatal pedagógiai megnyilatkozásai a XX. században
10. A keresztény etikai és erkölcsi nevelés

Kötelező, illetve ajánlott irodalom:

Kompetencia alapú pedagógia

- 1) Makádi Mariann (2009): *A kompetenciaalapú pedagógia lehetőségei a tanítási-tanulási folyamatban*, Mozaik Kiadó, Budapest ISBN: 978-963-697-614-9
- 2) Nagy József (2007): *Kompetenciaalapú kritériumorientált pedagógia*, Mozaik Kiadó, Budapest ISBN: 978-963-697-541-8
- 3) Zsigovits Gabriella (2008, szerk.): *A kompetencia alapú pedagógia rendszer fejlesztése és bevezetése a Nemzeti Fejlesztési Terv időszakában*, Educatio Társadalmi és Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest ISBN: nélküli

A keresztény nevelés alapjai

- 1) Sesboüé Bernhard (1997): *Krisztus pedagógiája*, Vigilia Kiadó, Budapest ISBN: 963-7964-36-3
- 2) Clément Olivier (2004): *Kérdések az emberről*, Bizantinológiai Intézeti Alapítvány, Budapest ISBN: 963-86679-3-1
- 3) Nouwen Henri (2004): *Te vagy a Szeretett*, Ursus Libris, Budapest, ISBN: 963-214-478-3
- 4) *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai*, Szent István Társulat, Budapest ISBN: 963-361-161-X

Előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Ismeri a 6-12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben.
- Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-4. évfolyamon valamennyi, továbbá az 1-6.

évfolyamon egy műveltségi területen (vagy a nemzetiségi nevelés szaktudományos és tantárgy-pedagógiai megalapozása terén).

- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.

b) képességei

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Épít a 6-12 éves gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.
- Támogató tanulási környezetet biztosít.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.
- Együttműködik a nevelési folyamat többi szereplőjével, képes elgondolásait előadni és megvitatni, eredményeit, javaslatait szóban és írásban hitelesen és szakszerűen közreadni.
- Képes a tanítói munkára irányadó szakmai, etikai és jogi szabályozókhöz munkája során igazodni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Elkötelezett a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
- Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.

d) autonómiája és felelőssége

- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 6-12 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Munkájával összefüggő pedagógiai kérdésekben – a jogszabályok és az intézményi keretek között – önállóan dönt.
- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Felelősséget vállal intézménye küldetéséért.

Tantárgy felelőse: Dr. Mészáros László PhD főiskolai docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -